

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Народна художня творчість”

Спеціалізація
“Народне інструментальне мистецтво”

Київ – 2008

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I–II рівнів акредитації

Спеціальність
“Народна художня творчість”

Спеціалізація
“Народне інструментальне мистецтво”

Київ – 2008

Видання здійснено на замовлення Державного методичного центру навчальних закладів культури і мистецтв України

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв І–ІІ рівнів акредитації. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 32 с.

- Укладачі: **С. Н. Ніколенко, О. В. Старченко** – викладачі ОКЗ “Харківське училище культури”
- Рецензенти: **Ю. І. Лошков** – доцент кафедри народних інструментів Харківської державної академії культури, кандидат мистецтвознавства
Т. Ф. Яцюк – заслужений працівник культури, викладач-методист Київського обласного вищого училища культури і мистецтв
- Редактор **О. В. Мельник**
- Відповідальний за випуск **Т. Ф. Стронько**

Навчальне видання

Формат 60×84_{1/16}. Папір офсетний. Друк ризографічний
Ум. друк. арк. 1,86. Наклад 100 прим.

ПП “НОВА КНИГА” м. Вінниця, вул. Квятека, 20
Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №2646 від 11.10.2006 р.
Тел. (0432)52-34-80, 52-34-82 Факс 52-34-81
E-mail: info@novaknyha.com.ua

© Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв України, 2008

ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА

Наскрізна програма практики студентів спеціальності 5.020104 “Народна художня творчість” спеціалізації “Народне інструментальне мистецтво” є частиною освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста.

Метою НППС є створення умов для формування професійних умінь і навичок з подальшим їх застосуванням у професійній діяльності.

Основними етапами НППС у структурі навчального процесу є:

I етап – адаптація: ознайомлення студента зі специфікою роботи керівника аматорського колективу на лабораторному оркестрі та на колективах закладів культури.

II етап – ідентифікація: спроба практичного самовираження (згідно з основними функціями керівника аматорського колективу), самооцінки та психоаналізу.

III етап – самореалізація: показ якостей фахівця, демонстрування умінь та навичок на базах переддипломної практики.

Формування майбутнього фахівця забезпечується робочою програмою “Навчальна практика” зі спеціалізації та програмою “Виробнича (професійна) практика”. Робочі програми являють собою системи, спрямовані на формування практичних умінь та навичок і складені згідно з вимогами “Освітньо-кваліфікаційної характеристики”.

Метою наскрізної програми практики студентів (НППС) зі спеціалізації “Народне інструментальне мистецтво” є створення таких умов формування професійних навичок, які є максимально наближеними до вимог підготовки сучасного фахівця.

Основними завданнями практики студента є підготовка спеціаліста, яка відповідає:

- потребам закладів культури;
- Закону України “Про вищу освіту” та державним стандартам;
- вимогам до майбутнього фахівця;
- потребам держави;
- вимогам Конвенції “Про визнання вищої освіти в Європейському регіоні”.

Таким чином, НППС спеціалізації “Народне інструментальне мистецтво” створює всі умови для комплексного формування майбутнього фахівця у поетапному процесі практичної підготовки.

Залікові оцінки з виробничої професійної практики враховуються під час державного іспиту зі спеціалізації.

Нормативна частина НППС

1. Реалізація НППС у навчальному процесі відбувається згідно з нормативно-методичною документацією:
 - освітньо-професійною програмою (ОПП);
 - робочими програмами практики.
2. Наскрізна програма практичної підготовки студентів є інтегрованою частиною освітньо-професійної програми (ОПП). В основі НППС – орієнтація на Стандарти вищої освіти, освітньо-кваліфікаційні характеристики молодшого спеціаліста за спеціальністю “Народне інструментальне мистецтво”.
3. У вимогах до кваліфікації “Керівник аматорського оркестру (ансамблю) народних інструментів” важливу роль відіграє цикл професійно-практичної підготовки.
4. ОКХ чітко окреслює задачі діяльності випускника, уміння, якими повинен володіти молодший спеціаліст – керівник аматорського колективу.
Критерії оцінки фахової компетентності базуються на ОКХ.

Задачі діяльності	Практичні уміння
Набір учасників до самодіяльного оркестру народних інструментів	Виявлення музично обдарованих учасників колективу. Використання форм індивідуальної роботи із залученням учасників до колективу.
Формування колективу.	Проведення прослуховування учасників колективу та їх розподіл за оркестровими інструментами. Формування органів самоврядування та організація керівництва.

Планування та облік роботи колективу.	Поточне і перспективне планування роботи колективу. Розклад занять та репетицій, ведення обліку роботи.
Підготовка керівника до роботи	Керівник колективу повинен вміти: <ul style="list-style-type: none"> • підготувати партитуру • підготувати партії для оркестрового колективу; • на основі знань методики роботи з інструментальним колективом проводити репетиції різного типу; • настроювати оркестр; • ілюструвати оркестрові партії; • розучувати з колективом музичні твори; • визначити штрихи і прийоми виконання в інструментальному колективі; • диригувати оркестром. Керівник колективу повинен зроби́ти: <ul style="list-style-type: none"> • аранжування твору; • інструментовку твору; • перекладення музичного тексту для потрібного інструментального складу; • транспонування музичного тексту; • музично-теоретичний аналіз твору
Робота з колективом	Робота з колективами різного складу. Ілюстрування оркестрових партій. Розучування музичних творів з оркестром.

Підготовка і проведення концертних виступів	Складання концертної програми, проведення генеральних репетицій, проведення концертних виступів.
Проведення навчальної роботи в колективі.	Вивчення музичної грамоти з учасниками колективу. Проведення індивідуальних занять, групових та загальних репетицій. Аналіз концертних виступів.
Проведення виховної роботи в колективі.	Проведення організаційно-виховних заходів (бесіди, лекції, екскурсії). Формування сценічної та загальної культури.

5. Види професійної роботи, яку здатний виконувати випускник училища як керівник самодіяльного оркестру (ансамблю) народних інструментів:

- керівник установи;
- керівник підрозділу;
- спеціаліст;
- викладач-методист;
- завідуючий студією;
- керівник гуртка;
- секретар творчої спілки;
- організатор концертної діяльності.

Систематизація змісту етапів проходження практики та критерії оцінювання компетентності студентів зі спеціалізації

I етап – адаптація III курс, VI семестр	<ul style="list-style-type: none"> • ознайомлення з питаннями організаційної роботи зі створення оркестру народних інструментів; • ознайомлення з принципами добору репертуару;
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • добір нотного матеріалу для вправ на розігрування; • складання планів проведення репетицій; • технічний етап роботи над партитурами для мішаного складу; • аналіз репетиційної роботи оркестрових колективів училища та закладів культури міста; • аналіз репертуару творчих колективів. <p>Критерії:</p> <ul style="list-style-type: none"> • активна участь в обговоренні; • наявність планів проведення репетицій; • наявність нотного матеріалу для розігрування. <p>Форма контролю – підсумкове заняття.</p>
II етап – ідентифікація IV курс, VII семестр.	<ul style="list-style-type: none"> • добір репертуару для роботи з курсовим оркестром; • складання плану проведення репетицій; • проведення технічного етапу розучування партитури з курсовим оркестром; • проведення художнього етапу роботи над оркестровим твором (засобами художньої виразності, кульмінаціями, характером звуку тощо). <p>Критерії:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знання оркестрових партій; • володіння методикою диригування; • переконливе виконання вивченого твору; • володіння методикою проведення репетицій. <p>Форма контролю – диференційований залік.</p>

<p>III етап – самореалізація IV курс, VIII семестр.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • створення оркестрового колективу; • самостійне вивчення оркестрових творів власної інструментовки з оркестровим колективом бази практики; • робота з солістами: вокалістами, інструменталістами; • організація репетицій та концертів; • організація та проведення підсумкового творчого заходу; • проведення бесіди на музичну тему з учасниками колективу. <p>Критерії:</p> <ul style="list-style-type: none"> • самостійне ведення репетицій; • вивчення одного твору власної інструментовки; • володіння методикою роботи з оркестром; • активна участь в організаційній та виховній роботі. <p>Форма контролю – диференційований залік.</p>
---	---

Варіативна частина НППС

1. Етапи формування свідомості студента як суб'єкта професійної підготовки.

I етап – адаптація	II етап – ідентифікація	III етап – самореалізація
<p>Студент ознайомлюється зі специфікою роботи оркестрового колективу та професійної діяльності його керівника. На цьому етапі відбувається усвідомлення</p>	<p>Студент ідентифікує себе як майбутній фахівець через усвідомлення своїх професійних потреб, рівня власних умінь, здібностей. На практичних заняттях</p>	<p>Випускник реалізує фахові якості на базі практики через практичну роботу в оркестровому колективі. Він виконує конкретні завдання згідно з особливостями колек-</p>

<p>студентом правильності вибору професії, особливостей своєї майбутньої діяльності, формування образу фахівця, самооцінка.</p>	<p>відпрацьовуються основні функції оркестрового диригента:</p> <ul style="list-style-type: none"> • організаторська; • виховна; • методична; • художньо-творча; • технічна; • комунікативна. <p>Відбуваються спроби самовираження та самореалізації через творчу роботу.</p>	<p>тиву, у якому працює, та вимогами до фахівця. В його обов'язки може входити:</p> <ul style="list-style-type: none"> • організація аматорського колективу; • робота у якості керівника оркестру; • робота методиста інструментального жанру; • організація концертних виступів колективу; • організація виховної та навчальної роботи у колективі. <p>Результатом цього етапу є визначення рівня професійної компетентності майбутнього фахівця.</p>
---	---	---

I та II етапи (адаптаційний та ідентифікаційний) відбуваються у процесі проходження студентами предмета "Навчальна практика зі спеціалізації".

III етапом (самореалізації) є переддипломна професійна практика.

Міжпредметні зв'язки НППС (назва навчальних дисциплін)

1. Народна музична творчість.
2. Теорія музики.
3. Сольфеджіо.
4. Народознавство.
5. Основи педагогіки і психології.

6. Культура і етика професійної поведінки.
7. Вивчення оркестрових інструментів.
8. Спеціальний музичний інструмент.
9. Інструментознавство та інструментовка.
10. Диригування.
11. Оркестровий клас.
12. Клас ансамблю.

Установи культури, мистецтва, освіти, творча взаємодія з якими сприяє практичній підготовці студентів

1. Обласний центр народної творчості
2. Театри.
3. Філармонія.
4. Районні, міські, сільські клубні заклади.
5. УКЦ м. Харкова.
6. Будинки культури м. Харкова.
7. Будинки дитячої та юнацької творчості м. Харкова.
8. Дитячі дошкільні та шкільні заклади.

Робоча програма “Навчальна оркестрова практика” спеціалізації “Народне інструментальне мистецтво”

Кредити	Сам. робота	Всього	Лаб. практичні	VI сем.	VII сем.	VIII сем.
				22	15	16
162/3	78	84	84	22	30	32

Тематичний план

№ п. п	Назви тем	Кількість годин	
		Лаб. практ.	Сам. работ.
1	Вступ. Інструктивно-методичне заняття. Мета та основні завдання курсу	1	
2	Форми та методи роботи з організації музичного колективу.	2	

3	Індивідуальний урок, його різновиди. Методика проведення індивідуального уроку.	2	
4	Організація та проведення групових репетицій.	2	
5	Загальна репетиція, її типи та завдання.	2	
6	Планування роботи. Оцінка знань.	2	
7	Оркестрові вправи. Зв'язок вправ з репертуаром оркестру.	1	
8	Підготовка та проведення концертного виступу.	1	
9	Робота над музичними творами.	5	
10	Відвідування 2–3 концертів оркестрів народних інструментів.	3	
11	Контрольний урок.	1	
		22	
IV курс, VII семестр			
1	Методика проведення занять з колективом: 1.1.Виявлення музично-виконавських умінь та навичок учасників колективу. 1.2.Визначення інструментів, на яких грають учасники колективу. 1.3.Аналіз репертуару.	4	
2	Виховання майстерності оркестрової гри: 2.1.Виявлення ідейно-художнього змісту твору. 2.2.Досягнення виконавського ансамблю. 2.3.Робота над фразуванням, динамікою, штрихами.	4	

3	Основні принципи складання репертуарного плану оркестру народних інструментів, його зв'язок з планом закладу культури.	2	
4	Підготовка оркестру до концертних виступів: 4.1.Планування концертних виступів. 4.2.Організація концертних виступів. 4.3.Дисципліна, сценічна культура. 4.4.Роль диригента в концертному виступі. 4.5.Аналіз концертного виступу.	4	
5	Робота студентів-практикантів з груповим оркестром.	12	
6	Контрольний урок.	2	
		30	
IV курс, 8 семестр			
1	Конструювання основних варіантів складу навчальних оркестрів з урахуванням регіону.	4	
2	Організація та підготовка відкритого уроку.	2	
3	Головні завдання керівника у формуванні творчого колективу.	4	
4	Практична робота студентів-практикантів з курсовим оркестром.	20	
5	Концертний виступ та його обговорення.	2	
		32	

ЗМІСТ КУРСУ

III курс, VI семестр

На початку занять студенти знайомляться з метою та основними завданнями дисципліни, з принципами організаційної роботи оркестру народних інструментів. На подальших заняттях вони навчаються принципам добору вправ для розігрування колективу та репертуару для оркестру (ансамблю) народних інструментів. Знайомляться з методикою роботи з колективом та попереднім складанням плану роботи. Упродовж семестру студенти відвідують найкращі аматорські та професійні оркестрові колективи міста та аналізують їх роботу і концертні виступи.

IV курс, VII семестр

У цьому семестрі триває удосконалення отриманих знань, умінь та навичок роботи з колективом. Особливу увагу слід приділяти методиці проведення занять з колективом, накопиченню навчального та концертного репертуару для переддипломної практики із спеціалізації та майбутньої роботи кожного студента.

IV курс, VIII семестр

У цьому семестрі особливу увагу слід звернути на практичне застосування знань та навичок, набутих у попередніх семестрах з фахових дисциплін. Студенти вчать працювати з партитурами для мішаного складу оркестру та готуються до роботи з колективами художньої самодіяльності.

Студенти опановують складання концертних програм різної тематичної спрямованості. Кожен студент отримує завдання самостійно скласти концертну програму на задану тематику, готує концертний виступ в якості диригента.

Завдання для самостійної роботи

III курс, VI семестр

Тема 2. (2 год.) Організація та проведення індивідуальних та групових занять.

Тема 4. (2 год.) Вміти професійно настроювати інструменти оркестру (ансамблю).

Тема 6. (1 год.) Складання розкладу проведення індивідуальних і групових занять.

Тема 7. (3 год.) Вивчення нотної та методичної літератури для роботи з оркестром (ансамблем) народних інструментів.

Тема 8. (1 год.) Відвідати концертний виступ оркестру народних інструментів міста Харкова.

Тема 9. (1 год.) Підготовка партитур та написання оркестрових партій.

IV курс, VII семестр

Тема 1. (2 год.) Перевірка музичних здібностей у оркестрантів з метою розподілу їх по інструментах.

Тема 2. (2 год.) Робота над засобами музичної виразності в оркестрі (чистота строю, мелодія, динаміка, штрихи, фразування).

Тема 3. (2 год.) Добір оркестрового репертуару.

Тема 4. (2 год.) Практична робота над розучуванням музичного твору.

Тема 5. (2 год.) Підготовка та проведення концертного виступу.

IV курс, VIII семестр

Тема 1. (2 год.) Диригентський аналіз твору.

Тема 2. (2 год.) Складання програми концертного виступу.

Тема 3. (2 год.) Робота керівника-диригента над музичним твором.

Тема 4. (2 год.) Підбір матеріалу для проведення бесіди на тему музично-естетичного виховання.

Самостійна робота № 1

з навчальної дисципліни “ Навчальна практика”

ТЕМА: Організація та проведення індивідуальних та групових занять

МЕТА: Вміти використовувати теоретичні знання на практиці.

Література:

1. *Бортник Є.* Домра в самодіяльному мистецтві Радянської України. Навчально-методична розробка – Харків, 1974.
2. *Галич В.* О развитии внутреннего слуха, творческой инициативы и фантазии на индивидуальных занятиях. Вопросы фортепианной педагогики. Вып. 4. – М.: Музыка, 1976.
3. *Лысенко М.* Методика обучения игре на домре. – К.: Музична Україна, 1990.
4. *Каргин А.* Работа с самодеятельным оркестром русских народных инструментов. – М.: Музыка, 1984.
5. *Шитенко И.* Методика обучения игре на народных инструментах. – Л. – Музыка, 1975.

Запитання і завдання для самоконтролю

1. Скласти розклад групових занять для роботи над оркестровими партіями.
2. Скласти індивідуальні робочі плани.

Форма контролю – проведення індивідуальних і групових занять.

Самостійна робота № 2

з навчальної дисципліни “ Навчальна практика”

ТЕМА: Налаштування оркестру.

МЕТА: Вміти професійно налаштувати інструменти оркестру (ансамблю).

Література:

1. *Іванов П.* Оркестр українських народних інструментів. – К.: Наукова думка, 1957.
2. *Ілюхін О., Шишаков Ю.* Школа колективної гри для оркестру народних інструментів. – М.: Музика, 1970.
3. *Скляр І.* Київсько-харківська бандура. – К.: Музична Україна, 1971.

Запитання та завдання для самоконтролю

1. Вивчити та записати стрій всіх інструментів оркестру.
2. Підібрати вправи для перевірки строю оркестру.

Форма контролю – налаштування інструментів оркестру (ансамблю).

Самостійна робота № 3

з навчальної дисципліни “ Навчальна практика”

ТЕМА: Перевірка музичних здібностей у оркестрантів з метою розподілу їх по інструментах

МЕТА: Вміти на практиці спілкуватися з майбутніми оркестрантами для створення музичного колективу.

Література:

1. *Авксентьев В.* Самодеятельный оркестр народных инструментов. Библиотека клубного работника. – Профиздат, 1952.
2. *Каргин А.* Работа с самодеятельным оркестром народных инструментов. – М.: Музыка, 1982.
3. *Чунин В.* Современный русский народный оркестр. – М.: Музыка, 1981.

Завдання та рекомендації для самоконтролю

1. Підібрати вправи для перевірки музикального слуху.
2. Підібрати вправи для перевірки відчуття ритму.
3. Підібрати уривки з відомих пісень для перевірки музичної пам'яті.

Форма контролю – індивідуальна робота з учасниками музичного колективу.

Самостійна робота № 4

з навчальної дисципліни “Навчальна практика”

ТЕМА: Робота над засобами музичної виразності в оркестрі (чистота строю, мелодія, динаміка, штрихи, фразування)

МЕТА: Вміти використовувати набуті теоретичні знання в процесі практичної роботи з музичним колективом.

Література:

1. *Ержемский Е.* Психология дирижирования. – М.: Музыка, 1988.
2. *Калужская Т.* О взаимосвязи между теоретическими и специальными дисциплинами. Вопросы фортепианной педагогики. Вып.4 – М.: Музыка, 1976.
3. *Лагутин А.* Основы педагогики музыкальной школы. – М.: Музыка, 1976.
4. *Каргин А.* Работа с самодеятельным оркестром русских народных инструментов. – М.: Музыка, 1984.

Завдання та рекомендації для самоконтролю

1. Навчитися виділяти мелодію в будь-якому регістрі.
2. Вміти зробити кульмінацію в творі та окремих частинах.
3. Навчитися виконувати вказану у творі динаміку та штрихи.

Форма контролю – робота з оркестром (ансамблем).

Самостійна робота № 5

з навчальної дисципліни “Навчальна практика”

ТЕМА: Добір оркестрового репертуару

МЕТА: Навчитися грамотно добирати твори репертуару, враховуючи всі особливості музичного колективу.

Література:

1. *Іванов П.* Оркестр українських народних інструментів. – К.: Музична Україна, 1981.
2. *Каргин А.* Работа с самодеятельным оркестром русских народных инструментов. – М.: Музыка, 1984.
3. *Поздняков А.* Работа дирижера с оркестром русских народных инструментов. – М.: Изд. ГМПУ им. Гнесиных, 1964.

Завдання та рекомендації для самоконтролю

1. Підібрати оркестровий (ансамблевий) твір, враховуючи всі особливості даного музичного колективу.
2. Внести зміни в інструментовку, якщо це необхідно.
3. Написати оркестрові партії.

Форма контролю – наявність партитури із змінами та оркестрові партії.

Самостійна робота № 6

з навчальної дисципліни “Навчальна практика”

ТЕМА: Практична робота над музичним твором

МЕТА: Засвоїти диригентські прийоми на початковому етапі роботи над твором.

Література:

1. *Илюхин О., Шишаков Ю.* Школа коллективной игры для оркестра народных инструментов. – М.: Музыка, 1970.
2. *Чунин В.* Современный русский народный оркестр. – М.: Музыка, 1981.
3. *Колеса М.* Основи техніки диригування. – К.: Музична Україна, 1973.

Завдання та рекомендації для самоконтролю

1. Проаналізувати партитуру і визначити диригентські прийоми.
2. Виявити складні місця в партитурі і визначити диригентські жести для їх виконання.
3. Вміти чітко виконувати всю палітру диригентської техніки.

Форма контролю – робота з оркестром (ансамблем).

Самостійна робота № 7

з навчальної дисципліни “Навчальна практика”

ТЕМА: Підготовка та проведення концертного виступу.

МЕТА: Навчитися виступати як диригент-керівник оркестру (ансамблю).

Література:

1. *Каргин А.* Работа с самодеятельным оркестром русских народных инструментов. – М.: Музыка, 1984.
2. *Розанов В.* Инструментоведение. Пособие для руководителей оркестров русских народных инструментов. – М.: Советский композитор, 1981.

Завдання та рекомендації для самоконтролю

Підготувати твір до концертного виступу.

Форма контролю – концертний виступ.

Самостійна робота № 8

з навчальної дисципліни “Навчальна практика”

ТЕМА: Диригентський аналіз твору

МЕТА: Навчитися складати диригентський аналіз твору.

Література:

1. *Іванов П.* Оркестр українських народних інструментів. – К.: Музична Україна, 1981.
2. *Конспект лекцій з предмету “Диригування та читання партитур”.* – ОКЗ ХУК, 2003.
3. *Незовибатько О.* Ознакомление с народными музыкальными инструментами и организация инструментальных ансамблей. – К.: Респ. дом народного творчества, 1987.

Завдання та рекомендації для самоконтролю

Скласти диригентський аналіз твору:

- відомості про автора;
- зміст твору;
- склад оркестру;
- тональність;
- розмір такту;
- диригентська схема;
- темп;
- динаміка та інші позначки;
- диригентські труднощі та навички.

Форма контролю – диригентський аналіз твору.

Самостійна робота № 9

з навчальної дисципліни “Навчальна практика”

ТЕМА: Складання програми концертного виступу

МЕТА: Навчитися складати концертну програму.

Література:

1. *Іванов П.* Оркестр українських народних інструментів. – К.: Музична Україна, 1981.
2. *Каргин А.* Работа с самодеятельным оркестром русских народных инструментов. – М.: Музыка, 1984.
3. *Чунин В.* Современный русский народный оркестр. – М.: Музыка 1981.

Завдання та рекомендації для самоконтролю

2. Підібрати твори, різноманітні за жанром, стилем, тематикою тощо.
 3. Скласти концертну програму за заданим тематичним напрямком.
- Форма контролю** – концертна програма.

Самостійна робота № 10

з навчальної дисципліни “Навчальна практика”

ТЕМА: Самостійна робота керівника-диригента над музичним твором

МЕТА: Отримати навички самостійної роботи над музичним твором.

Література:

1. *Грум-Гржимайло Т. Н.* Музыкальное исполнительство. – М.: Музыка, 1964.
2. *Каргин А.* Работа с самодеятельным оркестром русских инструментов. – М.: Музыка, 1984.
3. *Канерштейн М.* Вопросы дирижирования. – М.: Музыка, 1965.
4. *Малько Н.* Основы техники дирижирования. – М.: Музыка, 1965.

Завдання та рекомендації для самоконтролю

1. Вивчити оркестрову партитуру:
 - грати на інструменті кожну оркестрову партію;
 - визначити вертикаль партитури (гармонічний аналіз).
2. Відпрацювати диригентські прийоми в обраному творі:
 - вміти диригувати в повільному темпі (для розучування твору);
 - вміти диригувати в темпі, який зазначено в партитурі.

Форма контролю – Робота з оркестром (ансамблем).

Самостійна робота № 11

з навчальної дисципліни “Навчальна практика”

ТЕМА: Підбір матеріалу для проведення бесіди на тему музично-естетичного виховання

МЕТА: Навчитися користуватись методичною літературою та готувати бесіди.

Література:

1. *Андреев В.* Материалы и документы. – М.: Музыка, 1986.
2. *Имханицкий М.* У истоков русской народной оркестровой культуры. – М.: Музыка, 1987.
3. *Комаренко В.* Український оркестр народних інструментів. – К.: Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1960.
4. *Лисенко М. В.* Народні музичні інструменти на Україні. – К.: Наукова думка, 1955.

Завдання та рекомендації для самоконтролю

1. Визначити тему та мету бесіди.
2. Підібрати літературу для її написання.
3. Написати бесіду.

Форма контролю – написана і проведена бесіда.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ (ПРОФЕСІЙНОЇ) ПРАКТИКИ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ
“НАРОДНЕ ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО”**

Бюджет часу

Загальний обсяг годин	Самостійна робота	Час проведення	Місце проведення	Форма підсумкового контролю
216	216	VII (9 кл.)	Бази практики	Диференційований залік

**Тематичний план виробничої (професійної) практики спеціалізація “народне інструментальне мистецтво”
IV курс, денне відділення**

Тема 1. Інструктаж з проходження практики – 6 год.

- 1.1. Ознайомлення з порядком проходження практики, її строками, завданнями, обов'язками зі спеціалізації. – 2
- 1.2. Написання індивідуального плану студента-практиканта. – 1
Оформлення щоденника.
- 1.3. Добір репертуару для роботи з оркестром (ансамблем) на практиці – 2
- 1.4. Визначення теми бесіди та добір літератури для написання. – 1

Тема 2. Підготовка до проведення залікового заходу – 6 год.

- 2.1. Консультація щодо вивчення партитури запланованого твору та робота над ним (розучування твору на ф-но, визначення та вивчення диригентських прийомів, написання оркестрових партій). – 3
- 2.2. Допомога в організації та проведенні оркестрових репетицій. – 2
- 2.3. Методична допомога у профорієнтаційній роботі. – 0,5
- 2.4. Робота над матеріалами до бесіди. – 0,5

Тема 3. Заліковий захід. Оформлення матеріалів практики – 6 год.

- 3.1. Генеральна репетиція дипломного заходу, методична допомога в її проведенні. – 2

- 3.2. Перегляд дипломного заходу. Аналіз дипломного заходу. – 2
- 3.3. Аналіз діяльності студента-практиканта зі спеціалізації. – 1
- 3.4. Методична допомога в оформленні матеріалів дипломного заходу зокрема та виробничої практики зі спеціалізації в цілому – 1

Тема 4. Підготовка до заліку. Перевірка матеріалів практики. Написання характеристики – 1

Всього 19 годин

Примітка: Порядок тем індивідуальних занять може змінюватися залежно від умов роботи бази практики. Заняття з теми № 1 можуть проводитися як до початку виробничої (професійної) практики, так і під час неї.

**РОЗПОДІЛ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ
З ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ (ПРОФЕСІЙНОЇ) ПРАКТИКИ ЗІ
СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ
III КУРСУ ЗАОЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
НХТ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ “НАРОДНЕ ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ
МИСТЕЦТВО”**

Тема 1. Інструктаж з проходження переддипломної практики зі спеціалізації – 2 год.

- 1.1. Ознайомлення з програмою практики, її строками, завданнями, обов'язками студента-практиканта. – 0,5
- 1.2. Вивчення нормативних документів практики (індивідуальний план роботи, ведення щоденника тощо). – 0,5
- 1.3. Добір репертуару для роботи з музичним колективом на практиці. – 1

Тема 2 Підготовка та проведення дипломного заходу – 4 год.

- 2.1. Консультація щодо вивчення партитури запланованого твору та робота над ним (розучування твору на ф-но, визначення та вивчення диригентських прийомів, написання оркестрових партій). – 2
- 2.2. Визначення теми бесіди. Добір літератури для її написання. – 0,5

- 2.3. Допомога в організації та проведенні оркестрової репетиції. – 1
2.4. Методична допомога у профорієнтаційній роботі. – 0,5

Тема 3. Дипломний захід. Оформлення матеріалів практики – 2 год.

- 3.1. Перегляд дипломного заходу та його аналіз –1,5
3.2. Методична допомога в оформленні звітної документації. –0,5

Тема 4. Підготовка до заліку. Перевірка звітної документації – 1 год.

**Написання характеристики.
Всього 9 годин**

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ

1. Студент повинен усвідомлювати, що виробнича практика – це спроба самореалізації в умовах діяльності конкретного закладу КДД, аматорського оркестрового колективу.
2. До початку практики студент отримує завдання та консультації викладача-консультанта з практики зі спеціалізації.
3. Студент починає свою виробничу (професійну) практику безпосередньо на базі аматорського оркестрового колективу:
 - знайомство з керівником практики від бази;
 - складання індивідуального плану роботи;
 - складання графіка робочого часу.
4. Під час практики студент вивчає специфіку базового закладу та особливості роботи з оркестром народних інструментів.
5. Студент використовує всі можливості демонстрації своїх знань та професійних практичних умінь.
6. Студент апробує свою готовність до співпраці з колективом (виявляє культуру ділового спілкування).
7. За всіма методичними порадами студент звертається до викладача-консультанта, який закріплений за ним на весь період проходження практики.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТА ЗА ПІДСУМКАМИ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ПРОФЕСІЙНОЇ) ПРАКТИКИ

Студент-практикант отримує “5” (відмінно), якщо він:

- організував музичний колектив (ансамбль – дует, тріо, квартет, оркестр);
- самостійно вивчив та запропонував концертне виконання музичних творів власної оркестровки;
- взяв участь у проведенні культурно дозвілєвого заходу чи концерту оркестрового колективу у якості соліста;
- виконав усі завдання практики;
- надав допомогу керівнику оркестру чи ансамблю в організаційній роботі;
- змістовно та якісно оформив звітну документацію.

Студент-практикант отримує “4” (добре), якщо він:

- працював з уже діючим на базі практики оркестровим колективом;
- працював над репертуаром, який вивчався у колективі;
- самостійно проводив репетиції з групами оркестру, солістами;
- виконав усі завдання практики;
- вчасно і відповідно до вимог оформив матеріали практики.

Студент-практикант отримує “3” (задовільно), якщо він:

- працював із вже діючим колективом, був присутнім на репетиціях, не беручи участі у самостійному їх проведенні;
- працював лише над творами репертуару колективу, не виявляючи ініціативи щодо оновлення репертуару завдяки власному творчому внеску;
- невчасно, з помилками оформив матеріали практики.

Студент-практикант отримує “2” (незадовільно), якщо він:

- не виконав завдання практики внаслідок відсутності на базі практики без поважних причин або через недисциплінованості.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Авксентьев В.* Самодеятельный оркестр народных инструментов. Библиотека клубного работника. – Профиздат, 1952.
2. *Андреев В.* Материалы и документы. – М.: Музыка, 1986.
3. *Бортник Є.* Домра в самодіяльному мистецтві Радянської України. Методична розробка – Харків, 1974.
4. *Галич В.* О развитии внутреннего слуха, творческой инициативы и фантазии на индивидуальных занятиях. Вопросы фортепианной педагогики. Вып. 4. – М.: Музыка, 1976.
5. *Грум-Гржимайло Т. Н.* Музыкальное исполнительство. – М.: Музыка, 1964.
6. *Ержемский Е.* Психология дирижирования. – М.: Музыка, 1988.
7. *Иванов П.* Оркестр українських народних інструментів. – К.: Музична Україна, 1981.
8. *Имханицкий М.* У истоков русской народной оркестровой культуры. – М.: Музыка, 1987.
9. *Иванов П.* Оркестр українських народних інструментів. – К.: Музична Україна, 1981.
10. *Илюхин О., Шишаков Ю.* Школа коллективной игры для оркестра народных инструментов. – М.: Музыка, 1970.
11. *Калужская Т.* О взаимосвязи между теоретическими и специальными дисциплинами. Вопросы фортепианной педагогики. Вып. 4. – М.: Музыка, 1976.
12. *Канерштейн М.* Вопросы дирижирования. – М.: Музыка, 1965.
13. *Каргин А.* Работа с самодеятельным оркестром русских народных инструментов. – М.: Музыка, 1984.
14. *Колесса М.* Основы техники диригування. – К.: Музична Україна, 1973.
15. *Конспект лекцій з предмета “Диригування та читання партитур”.* – ОКЗ ХУК, 2003.
16. *Комаренко В.* Український оркестр народних інструментів. – К.: Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1960.

17. *Лагутин А.* Основы педагогики музыкальной школы. – М.: Музыка, 1976.
18. *Лысенко М.* Методика обучения игре на домре. – К.: Музична Україна, 1990.
19. *Лысенко М. В.* Народні музичні інструменти на Україні. – К.: Наукова думка, 1955.
20. *Малько Н.* Основы техники дирижирования. – М.: Музыка, 1965.
21. *Незовибатько О.* Ознакомление с народными музыкальными инструментами и организация инструментальных ансамблей. – К.: Респ. дом народного творчества, 1987.
22. *Поздняков А.* Работа дирижера с оркестром русских народных инструментов. – М.: Изд. ГМПУ им. Гнесиных, 1964.
23. *Розанов В.* Инструментоведение. Пособие для руководителей оркестров русских народных инструментов. – М.: Советский композитор, 1981.
24. *Скляр І.* Київсько-харківська бандура. – К.: Музична Україна, 1971.
25. *Чунин В.* Современный русский народный оркестр. – М.: Музыка, 1981.
26. *Шитенко И.* Методика обучения игре на народных инструментах. – Л.: Музыка, 1975.